

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2024/442

z dnia 24 stycznia 2024 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Zakaz praktyk konwersyjnych w Unii Europejskiej” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(notyfikowana jako dokument nr C(2024) 344)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 27 listopada 2023 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Zakaz praktyk konwersyjnych w Unii Europejskiej”.
- (2) Przedstawionym przez organizatorów celem inicjatywy jest wezwanie Komisji do „złożenia wniosku w sprawie prawnie wiążącego zakazu praktyk konwersyjnych ukierunkowanych na obywateli LGBTQ+ w Unii Europejskiej”. Wspomniane praktyki zdefiniowano w inicjatywie jako „oddziaływanie mające na celu zmianę, wyparcie lub stłumienie orientacji seksualnej, tożsamości płciowej lub ekspresji płciowej osób LGBTQ+”. Organizatorzy uważają, że Komisja powinna: „złożyć wniosek w sprawie dyrektywy dodającej praktyki konwersyjne do wykazu europrzestępstw lub zmieniającej obowiązującą obecnie dyrektywę w sprawie równości (z 2008 r.) w celu wprowadzenia zakazu takich praktyk”; „przyjąć niewiążącą rezolucję wzywającą do wprowadzenia powszechnego zakazu praktyk konwersyjnych” w Unii oraz dokonać zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE ⁽²⁾ w celu ustanowienia takich norm minimalnych w odniesieniu do „ofiar praktyk konwersyjnych”. Organizatorzy stwierdzają również, że wszystkie państwa członkowskie „powinny wprowadzić zakaz stosowania praktyk konwersyjnych lub dokonać przeglądu obowiązujących obecnie zakazów”.
- (3) W załączniku do inicjatywy przedstawiono dalsze szczegóły dotyczące jej przedmiotu, celów i kontekstu. Wyjaśniono w nim, że praktyki konwersyjne „obejmują zróżnicowane przypadki manipulacji psychicznych i cielesnych, indoktrynacji psychohipnotycznych (zwykle przedstawianych społeczeństwu jako »terapię«), zabiegów medycznych i homeopatycznych, egzorcyzmów i innych zabiegów stosowanych w celu zmiany orientacji seksualnej oraz tożsamości lub ekspresji płciowej”. W załączniku przedstawiono dane pochodzące z szeregu sprawozdań, na podstawie których organizatorzy „szacują w przybliżeniu, że do poddania się praktykom konwersyjnym nakłaniano 5 % obywateli UE LGBTQ+”. Organizatorzy wymieniają ponadto zalecenia dotyczące zakazu praktyk konwersyjnych zawarte w sprawozdaniu z 2023 r. pt. „Praktyki konwersyjne stosowane wobec osób LGBTQ+” ⁽³⁾, sporządzonym na wniosek Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Parlamentu Europejskiego.
- (4) Jeżeli chodzi o cele inicjatywy, Komisja mogłaby przyjąć wniosek dotyczący zalecenia Rady wzywającego do wprowadzenia zakazu praktyk konwersyjnych na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 292 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) lub art. 19 i 292 TFUE.
- (5) Komisja mogłaby ponadto zaproponować, na podstawie art. 19 TFUE, środki w celu zwalczania praktyk konwersyjnych, pod warunkiem że spełnienie wymogów tego przepisu zostałoby należycie uzasadnione, a w szczególności że praktyki konwersyjne można by uznać za dyskryminację ze względu na płeć lub orientację seksualną w rozumieniu tego przepisu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

⁽³⁾ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/4dddcff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1>

- (6) Niewykluczone, że Komisja mogłaby zaproponować dodanie niektórych przymusowych praktyk konwersyjnych do wykazu europrzestępstw na podstawie art. 83 ust. 1 TFUE, pod warunkiem że spełnienie wymogów tego przepisu zostałyby należycie uzasadnione, a w szczególności że takie praktyki konwersyjne można by uznać za dziedzinę „szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym, wynikające z rodzaju lub skutków tych przestępstw lub ze szczególnej potrzeby wspólnego ich zwalczania”.
- (7) Jeżeli chodzi o ustanowienie norm minimalnych w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar praktyk konwersyjnych, Komisja mogłaby zaproponować zmianę dyrektywy 2012/29/UE o prawach ofiar na podstawie art. 82 ust. 2 TFUE.
- (8) Z powyższych względów Komisja uważa, że żadna z części inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (9) Konkluzja ta nie ma wpływu na ocenę, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz z prawami podstawowymi.
- (10) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i wskazała osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia. Specjalnie w celu zarządzania tą inicjatywą zgodnie z art. 5 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/788 utworzono podmiot prawny.
- (11) Inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa, nie jest też w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (12) Należy zatem zarejestrować inicjatywę „Zakaz praktyk konwersyjnych w Unii Europejskiej”.
- (13) Konkluzja, że warunki rejestracji określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788 są spełnione, nie oznacza, że Komisja w jakikolwiek sposób potwierdza poprawność treści inicjatywy pod względem merytorycznym, za co wyłączną odpowiedzialność ponosi grupa organizatorów inicjatywy. Treść inicjatywy wyraża jedynie poglądy grupy organizatorów i w żaden sposób nie może być rozumiana jako odzwierciedlenie poglądów Komisji.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym rejestruje się europejską inicjatywę obywatelską „Zakaz praktyk konwersyjnych w Unii Europejskiej”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „Zakaz praktyk konwersyjnych w Unii Europejskiej”, reprezentowanej przez następujące osoby wyznaczone do kontaktów: Mattéo GARGUILO i Robin NOËL.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 stycznia 2024 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca